

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLEERT GYULA,
felelős szerkesztő,

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor-
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
disztributív, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértérlet szerinti egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

Szervezkedés.

— szept. 23.

Az egyesülésnek, szervezetek és szövetségek alakításának korszakát éljük. Minden téren napról-napra érezhetőbb lesz a segédmunkaerő hiánya s még azok is, akiknek anyagi helyzete megengedi, hogy vagyonuk egy részét munkaerőre cseréljék ki, már-már alig képesek ez irányú törekvéseiket elérni.

Ha az okot kutatjuk, mely e változásokat a társadalmi életben létrehozta, azt meg is fogjuk találni; mégpedig elég könnyen. Az emberiség szellemi és szociális fejlődésével, az esztétikai érzés gyarapodásával együtt jár az önállóságra való törekvés. Ez a törekvés olyan emberi tulajdon már ma, hogy azt fejlődésében megakasztani nem lehet; de rendkívül fontos az is, hogy ez a törekvés helyes mederbe tereltesse s vadhajtsái ne legyenek még az ilyen magasabbra való törekvésnek sem.

A társadalmi rendszert mintegy felbontja vagy legalább is teljesen más, az eddigittől eltérő irányba tereli s új alapokra fekteti a segédmunkaerő, a cselédmunka hiánya. Ma már ott állunk hogy „cseléd” nincs. Ez a kifejezés derogál nagyobb részének s kinevezték magukat „háztartási munkások”-ká. Kifogást nem emelhet ellene senki. Amerikai példa; ragadós követőkre talált, legyen meg az ő öröme. Az is a természetes fejlődés folyamán, ha ezek a „háztartási munkások” szervezkednek, egyesületeket alkotnak s érdekvédelmi szempontból reformokra készülnek. Viszont a társadalom másik osztályától sem vitatható el a jog, hogy kizsákmányoltatása ellen védekezzenek, szintén szervezetekbe tömörüljön s felvegye a küzdelmet az ellenféllel. Nagy szociális kérdések mindig csak erős küzdelmek nyomán oldattak meg s a helyzet nem tisztázódhatott soha — összeütközés nélkül. Ami a fegyverrel való hadakozás a csataterén, az a szervezetkezéssel való ellentmondás a napi életben.

Mint hogy pedig a cselédkérdés teljesen megérett arra, hogy végleg, vagy legalább is hosszuidőre rendeztessék, — a társadalom amaz osztálya, mely anyagilag ellensúlyozza a fizikai munkát, más megoldási módhoz nem juthatott, mint a háztartás és élelmezésben való szervezkedés szükségességéhez. Olyan térre lép ez az osztály, mely a mai

társadalmi rend legkonzervatívabb részének, a háztartás eddigi formájának teljes átalakulását fogja rövidesen eredményezni.

Unokáinknak már aligha lehet majd az ugynevezett „családi tűzhely melegségéről” érvelni. Mint meghaladott álláspont, történelmi lomtárba dobott, ócska lom fog az szerepelni előttük. A milliomos fiának cipőjét a vállalat embere jár tisztítani; a szőnyeget hasonlóképp ezek porolják, a szobasöpörést a háztartási munkások szervezetének soros tagja, míg az ablak tisztítást az „ablak tisztító intézet” fogja végezni.

A szociális élet óriási átalakulások előtt áll. Nincs messze a kor, melyben a mai idők fia nem ismer rá a multakra s gyermekiségét, — a mai rendszert csak tündéralomnak fogja tekinteni. Szívéből kihál a melegség, az összetartozandóság érzete s egyetlen célja lesz: szervezkedni, egyesülni, szövetkezni a reáliákban, de ezzel természetesen együtt fog járni az anyagiasság s a ridegség tulterjedése is a lélek s a szellem gyöngéd érzelmei felett.

Hogy jó lesz-e ez így? az majd elvállik. Mi teljes egészében még nem fogjuk megérni e nagy átalakulást. Egy fontos kötelességünk azonban van. Utódaink javáért dolgoznunk kell, nem szabad engedni, hogy a fejlődés processzusa ferde irányban haladjon. Mert felelősséggel tartozunk az utókornak a jelen eseményeiért. Ha meg nem gátolhatjuk a dolgok menetét, legalább arra kell törekednünk, hogy az új áramlat helyes mederben hömpölyögjön. A szabályozásért minket terhel a felelősség.

A fekete rém.

Óvintézkedések a kolera ellen.

— szept. 23.

Az egészséges társadalmi együttélés kérlelhetlen réme: a kolera újból megdöbentő mértékben pusztít Oroszországban, hol a gyilkoló betegségnek napról-napra szaporodnak áldozatai. Sőt az Oroszországgal szomszédos Galiciában is fordultak elő újabban kolera gyanus megbetegedések.

Közismeretű, hogy hazánknak éppen Galiciával szomszédos, a kolera-vesznek e legjobban exponált része az, mely a maga szegény népességével, nagymértékű kulturálatlanságával veszedelmes és rettentő tenyésztője lehet a félelmetes kórnak.

És éppen ezért legfőbb ideje, hogy a társadalom a maga érdekében megtegye azon intézkedéseket, melyekkel a véz ellen legsikeresebben veheti fel a harcot, utját állva, vagy legalább erejét gyengítve.

Aki tudja, hogy a kolera mért kapta a „szárguldo rém” elnevezést, bizonyosan megnyugvással veszi tudomásul, hogy ugy a megyei, mint a városi hatóságok már most, a kezdet kezdetén akcióba lépnek Zemplén vármegyében is a veszedelem hírére, hogy tőlük telhetőleg megvédjék a gondjaira bizott emberközösséget ama legnagyobb veszedelemtől, mit a készültség rejt méhében. Az 1831. évi kolera, mely Indiától, a Kaspi tó környékén át Oroszországba, majd hazánkba, Angolországba s Amerikába hatolt, majd az 1852—1854. évi kolera, mely szintén szárguldo sebességgel, feltartóztatlanul járta be a föld civilizált részét, közelebb az 1867 s 1891. évi epidemiák bizonyították, hogy e pusztító betegség elleni védekezésben nincs óvintézkedés, mely korai, s nincs távolság, mely átléphetetlen ne volna.

És éppen ezért elismeréssel és méltánnyal kell megemlékeznünk a megyei, valamint a városi hatóságokról, melyek már is harevonalba léptek, felveendő a küzdelmet a kolera esetleges behurcolása, s a betegség terjedése esetén annak általános romboló hatása ellen.

Ez intézkedések nagyon helyesen két irányban mozognak: egyrészt a köztisztaság megóvása, emelése s az elkülöníthetőség szempontjából. A köztisztaságra való fokozott felügyelet azért elsősorban fontos intézkedés, mert a tisztátalanság e rettentő betegség melegágya, az elkülönítés pedig a fertőzés megakadályozása végzett szükséges, nehogy a veszedelem általánossá váljék s egy mindennél borzasztóbb járvány jellegét ölthesse fel.

Alábbiakban hozzuk köztudomásra a megyei és városi hatóságok által már eddig tett óvintézkedéseket részint közönségünk megnyugtatásául, részint azért, hogy közismertek legyenek a véz elleni helyes védekezés amaz elvei, melyet orvostudományunk mai állapotában célravezetőnek javall a rettegett katasztrófa elkerülésére s erejének gyöngítésére.

Az alispán intézkedése.

Dókus Gyula alispánhoz megérkezvén Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek valamennyi megyei és városi törvényhatóságához intézett körrendelete: annak rendelkezéséhez képest az alispán a kolera véz behurcolását megakadályozandó s nehogy a veszedelem készüléttel találja társadalmunkat, rendeletet bocsátott ki, mely nagy mértékben alkalmas arra, hogy az aggódó közönséget megnyugtassa s másrészt, hogy

tudatában legyenek annak, hogy a legmesszebbmenő óvintézkedések tételték meg a közönség érdekében.

A vármegye alispánja által az ázsiai kolera elleni védekezés tárgyában kiadott 16358/1908. sz. rendelet szövege a következő:

16358/1908. sz.

Valamennyi járás főszolgabírájának és Sátoraljaújhely r. t. város polgármesterek és rendőrkapitányának.

A m. kir. Belügyminiszter ur 113234/1908. számú rendeletét az ázsiai kolera elleni védekezés tárgyában azzal adom ki, hogy 1894. évi szeptember hó 16-án 78571. sz. alatt ugyancsak e tárgyban kiadott s évek óta sokszor hivatkozott rendeletnek 1—25. pontját személyes felelősség terhe alatt hajtsa végre.

Különösen a hivatolt rendelet első pontjának a legpontosabb kerestül viteléről s a legpontosabb fogantatásáról, a napok és községek megjelölése, illetőleg Sátoraljaújhelyben és nagyobb községekben a napok és utcák megjelölésével jelentés betérjesztését rendelem el, azaz részletes jegyzőkönyv betérjesztését arról, hogy melyik nap melyik községet, illetőleg a nagyközség melyik utcáját, sőt házait, udvarait járta be szakértő orvosával, s hol minő intézkedéseket fogantatott, a hivatolt rendeletbe ütköző viszonyok megszüntetésére.

Jelentésébe felveendő, hogy a hivatkozott rendelet 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. és 12. pontjait miként hajtotta végre.

Miután a 111000. számú m. kir. belügyminiszteri rendelettel ellátott utasítás magyar és tót nyelvű füzetek példányait, részint a mult évben, részint ez év március hó 14-én 4705. szám alatt megküldöttem, ha eddig szét nem osztotta volna, felhívom, hogy azt eszközölje, ha pedig a szétosztás megtörtént, a lakosságot értesítse az utasításban foglaltak pontos betartására.

A községi körjegyzőket és községek bíráit pedig kötelezem arra, hogy a 111000. szám alatt kelt, de zöld borítékba foglalt füzetekben előirt intézkedéseket pontosan tartsa és tartassa be.

Hogy a fertőtlenítő gépek minő állapotban vannak s hány van a járása területén, ugyszintén arról is, hogy a fertőtlenítést eszközölő egyének száma hány? jelentésében tüntesse fel.

Ha a fertőtlenítés eszközésében kellő jártasságu egyénnel nem rendelkeznek, ugy alkalmas, megbízható embereket jelöljön meg, akik Sátoraljaújhelybe berendelhetők lennének, hogy itt oktatást nyernének s így kiképezhetőkké válnának, a központi fertőtlenítő intézetben kiképzett fertőtlenítők által. Ezeknek az egyéneknek a netaláni ellátási, utazási és napidijairól a községek gondoskodjanak.

Miután a hivatkozott m. kir. belügyminiszteri 1894. évi 78571. számú rendelet 9. pontja minden 1000 lakosnál többet számláló községben alkalmas helyiség biztosítását rendeli el, hogy abban az átutazó, kóbor, vagy hajléktalan, vagy odahaza kellőképen el nem küldönhető betegek elhelyezhetők le-

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértértek szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Allandó hirdeté-
seknél árkedezmény.

Szervezkedés.

— szept. 23.

Az egyesülésnek, szervezetek és szövetségek alakításának korszakát éljük. Minden téren napról-napra érezhetőbb lesz a segédmunkaerő hiánya s még azok is, akiknek anyagi helyzete megengedi, hogy vagyoniuk egy részét munkaerőre cseréljék ki, már-már alig képesek ez irányú törekvéseiket elérni.

Ha az okot kutatjuk, mely e változásokat a társadalmi életben létrehozta, azt meg is fogjuk találni; mégpedig elég könnyen. Az emberiség szellemi és szociális fejlődésével, az esztétikai érzés gyarapodásával együtt jár az önállóságra való törekvés. Ez a törekvés olyan emberi tulajdon már ma, hogy azt fejlődésében megakasztani nem lehet; de rendkívül fontos az is, hogy ez a törekvés helyes mederbe tereltesse s vadhajtsái ne legyenek még az ilyen magasabbra való törekvésnek sem.

A társadalmi rendszert mintegy felbontja vagy legalább is teljesen más, az eddigittől eltérő irányba tereli s új alapokra fekteti a segédmunkaerő, a cselédmunka hiánya. Ma már ott állunk hogy „cseléd” nincs. Ez a kifejezés derogál nagyobb részének s kinevezték magukat „háztartási munkások”-ká. Kifogást nem emelhet ellene senki. Amerikai példa; ragadós követőkre talált, legyen meg az ő öröme. Az is a természetes fejlődés folyamán, ha ezek a „háztartási munkások” szervezkednek, egyesületeket alkotnak s érdekvédelmi szempontból reformokra készülnek. Viszont a társadalom másik osztályától sem vitatható el a jog, hogy kizsákmányoltatása ellen védekezzenek, szintén szervezetekbe tömörüljön s felvegye a küzdelmet az ellenféllel. Nagy szociális kérdések mindig csak erős küzdelmek nyomán oldottak meg s a helyzet nem tisztázódhatott soha — összeütközés nélkül. Ami a fegyverrel való hadakozás a csatatéren, az a szövetekezésekkel való ellentmondás a napi életben.

Mint hogy pedig a cselédkérdés teljesen megérett arra, hogy végleg, vagy legalább is hosszú időre rendeztessék, — a társadalom amaz osztálya, mely anyagilag ellensúlyozza a fizikai munkát, más megoldási módhoz nem juthatott, mint a háztartás és élelmezésben való szervezkedés szükségességéhez. Olyan térre lép ez az osztály, mely a mai

társadalmi rend legkonzervatívabb részének, a háztartás eddigi formájának teljes átalakulását fogja rövidesen eredményezni.

Unokáinknak már aligha lehet majd az ugynevezett „családi tüzhely melegségéről” érvelni. Mint meghaladott álláspont, történelmi lomtárba dobott, ócska lom fog az szerepelni előttük. A milliomos fiának cipőjét a vállalat embere jár tisztítani; a szőnyeget hasonlóképp ezek porolják, a szobasöprést a háztartási munkások szövetkezetének soros tagja, míg az ablak tisztítást az „ablak tisztító intézet” fogja végezni.

A szociális élet óriási átalakulások előtt áll. Nincs messze a kor, melyben a mai idők fia nem ismer rá a multakra s gyermekiségét, — a mai rendszert csak tündéralomnak fogja tekinteni. Szívéből kihál a melegség, az összetartozandóság érzete s egyetlen célja lesz: szervezkedni, egyesülni, szövetkezni a reáliákban, de ezzel természetesen együtt fog járni az anyagiasság s a ridegség tulterjedése is a lélek s a szellem gyöngéd érzelmei felett.

Hogy jó lesz-e ez így? az majd elválik. Mi teljes egészében még nem fogjuk megérni e nagy átalakulást. Egy fontos kötelességünk azonban van. Utódaink javáért dolgoznunk kell, nem szabad engedni, hogy a fejlődés processzusa ferde irányban haladjon. Mert felelősséggel tartozunk az utókornak a jelen eseményeiért. Ha meg nem gátolhatjuk a dolgok menetét, legalább arra kell törekednünk, hogy az új áramlat helyes mederben hömpölyödjön. A szabályozásért minket terhel a felelősség.

A fekete rém.

Óvintézkedések a kolera ellen.

— szept. 23.

Az egészséges társadalmi együttélés kéréseketlenné réme: a kolera újból megdöbbenő mértékben pusztít Oroszországban, hol a gyilkoló betegségnek napról-napra szaporodnak áldozatai. Sőt az Oroszországgal szomszédos Galiciában is fordultak elő újabb kolera gyanus megbetegedések.

Közismeretű, hogy hazánknak épen Galiciával szomszédos, a kolera-vesznek e legjobban exponált része az, mely a maga szegény népességével, nagymértékű kulturálatlanságával veszedelmes és rettentő tenyésztője lehet a félelmetes kórnak.

És épen ezért legfőbb ideje, hogy a társadalom a maga érdekében megtegye azon intézkedéseket, melyekkel a vész ellen legsikeresebben veheti fel a harcot, utját állva, vagy legalább erejét gyengítve.

Aki tudja, hogy a kolera mért kapta a „szárguló rém” elnevezést, bizonyynyal megnyugvással veszi tudomásul, hogy ugy a megyei, mint a városi hatóságok már most, a kezdet kezdetén akcióba lépnek Zemplén vármegyében is a veszedelem hírére, hogy tőlük telhetőleg megvédjék a gondjaikra bizott emberközösséget ama legnagyobb veszedelemtől, mit a készületlenség rejt méhében. Az 1831. évi kolera, mely Indiától, a Kaspi tó környékén át Oroszországba, majd hazánkba, Angolországba s Amerikába hatolt, majd az 1852—1854. évi kolera, mely szintén szárguló sebességgel, feltartóztatlanul járta be a föld civilizált részét, közelebb az 1867 s 1891. évi epidemiák bizonyították, hogy e pusztító betegség elleni védekezésben nincs óvintézkedés, mely korai, s nincs távolság, mely átléphetetlen ne volna.

És épen ezért elismeréssel és méltánnyal kell megemlékeznünk a megyei, valamint a városi hatóságokról, melyek már is harevonalba léptek, felveendő a küzdelmet a kolera esetleges behurcolása, s a betegség terjedése esetén annak általános romboló hatása ellen.

Ez intézkedések nagyon helyesen két irányban mozognak: egyrészt a köztisztaság megóvása, emelése s az elkülöníthetőség szempontjából. A köztisztaságra való fokozott felügyelet azért elsősorban fontos intézkedés, mert a tisztátalanság e rettentő betegség melegágya, az elkülönítés pedig a fertőzés megakadályozása végett szükséges, nehogy a veszedelem általánossá váljék s egy mindennél borzasztóbb járvány jellegét ölthesse fel.

Alábbiakban hozzuk köztudomásra a megyei és városi hatóságok által már eddig tett óvintézkedéseket részint közönségünk megnyugtatósául, részint azért, hogy közismertek legyenek a vész elleni helyes védekezés amaz elvei, melyet orvostudományunk mai állapotában célravezetőnek javal a rettegett katasztrófa elkerülésére s erejének gyöngítésére.

Az alispán intézkedéssel.

Dókus Gyula alispánhoz megérkezvén Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek valamennyi megyei és városi törvényhatósághoz intézett körrendelete: annak rendelkezéséhez képest az alispán a kolera vész behurcolását megakadályozandó s nehogy a veszedelem készületlenül találja társadalmunkat, rendeletet bocsátott ki, mely nagy mértékben alkalmas arra, hogy az aggódó közönséget megnyugtassa s másrészt, hogy

tudatában legyünk annak, hogy a legmesszebbmenő óvintézkedések tétetek meg a közönség érdekében.

A vármegye alispánja által az ázsiai kolera elleni védekezés tárgyában kiadott 16358/1908. sz. rendelet szövege a következő:

16358/1908. sz.

Valamennyi járás főszolgabirójának és Sátoraljauhely r. t. város polgármesterek és rendőrkapitányának.

A m. kir. Belügyminiszter ur 11324/1908. számú rendeletét az ázsiai kolera elleni védekezés tárgyában azzal adom ki, hogy 1894. évi szeptember hó 16-án 78571. sz. alatt ugyancsak e tárgyban kiadott s évek óta sokszor hivatkozott rendeletnek 1—25. pontját személyes felelősség terhe alatt hajtsa végre.

Különösen a hivatolt rendelet első pontjának a legpontosabb keresztül viteléről s a legpontosabb foganatosításáról, a napok és községek megjelölése, illetőleg Sátoraljauhelyben és nagyobb községekben a napok és utcák, sőt házak megjelölésével jelentés betérjesztését rendelem el, azaz részletes jegyzőkönyv betérjesztését arról, hogy melyik nap melyik községet, illetőleg a nagyközség melyik utcáját, sőt házait, udvarait járta be szakértő orvosával, s hol minő intézkedéseket foganatosított, a hivatolt rendeletbe ütköző viszonyok megszüntetésére.

Jelentésébe felveendő, hogy a hivatkozott rendelet 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. és 12. pontjait miként hajtotta végre.

Miután a 111000. számú m. kir. belügyminiszteri rendelettel ellátott utasítás magyar és tót nyelvű füzetek példányait, részint a mult évben, részint ez év március hó 14-én 4705. szám alatt megküldöttem, ha eddig szét nem osztotta volna, felhívom, hogy azt eszközölje, ha pedig a szétosztás megtörtént, a lakosságot értesítse az utasításban foglaltak pontos betartására.

A községi közigazgatókat és községek biráit pedig kötelezze arra, hogy a 111000. szám alatt kelt, de zöld borítékba foglalt füzetekben előirt intézkedéseket pontosan tartsa és tartassa be.

Hogy a fertőtlenítő gépek minő állapotban vannak s hány van a járása területén, ugyszintén arról is, hogy a fertőtlenítést eszközölő egyének száma hány? jelentésében tüntesse fel.

Ha a fertőtlenítés eszközésében kellő jártasságu egyénnel nem rendelkeznek, ugy alkalmas, megbízható embereket jelöljön meg, akik Sátoraljauhelybe berendelhetők lennének, hogy itt oktatást nyernének s így kiképezhetőkké válnának, a központi fertőtlenítő intézetben kiképzett fertőtlenítők által. Ezeknek az egyéneknek a netaláni ellátási, utazási és napidijairól a községek gondoskodjanak.

Miután a hivatkozott m. kir. belügyminiszteri 1894. évi 78571. számú rendelet 9. pontja minden 1000 lakosnál többet számláló községben alkalmas helyiség biztosítását rendeli el, hogy abban az átutazó, kóbor, vagy hajléktalan, vagy odahaza kellőképen el nem külníthető betegek elhelyezhetők le-

gyenek, jelentésében minden ilyen községben biztosított helyet, annak felszerelési és használhatási állapot voltát jelentésében tüntesse fel.

Azon községekben ahol az ivóvizet szolgáltató kutakat, a községben átfutó és így igen könnyen fertőztethető patakok pótolják és pótolják: rendes kutak ásásáról gondoskodják. E hó 24-én tartandó törvényhatósági közgyűlés napján d. u. 3 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó értekezleten járásorvosával jelenjen meg, hogy a kolera elleni védekezés ügyében a tartandó tanácskozás eredményesebbé váljék.

Dr. Hajós Imre közegészségügyi felügyelőt támogassa.

Sátoraljaujhely, 1908. szeptember 20.

Dókus Gyula,
alispán.

A városi hatóság intézkedései.

A fenyegető kolera járvány behurcolása elleni óvintézkedésekre vonatkozólag az első intézkedések dr. Szepessi Arnold városi főorvostól indulnak ki, ki egy előterjesztést adott be a szükségesnek vélt előzetes óvrendszabályokra vonatkozólag Kiss Ödön h. polgármesterhez, ki azt a város közegészségügyi bizottságával folyó hó 19-én délután 3 órakor tárgyalta le.

A város közegészségügyi bizottságának ülésén, dr. Ligeti József elnöke alatt megjelentek: Bessenyei István, Kincsesy Péter, dr. Szepessi Arnold, Reichard Lajos, dr. Stern Armin, Szabó Jakab és Borecsik Gyula.

Dr. Ligeti József megnyitván az ülést előadja, hogy a kolera gyors terjedése a távollás dacára is: a járvány behurcolása veszélyének tette ki a várost, s így eminens kötelesség lett az előzetes óvrendszabályok életbeléptetése, miért is felhívja a városi főorvost a járvány behurcolása elleni intézkedésekre nézve javaslat-tételre.

Dr. Szepessi Arnold előadja, hogy a járvány behurcolása ellen és hogy az csirájában elfojtható legyen: főszólyt a köztisztaság megővésére kell fektetni s ezért annak legszigorubb, legmesszebbmenő gondozása, idevonatkozó rendőri végrehajtása s ellenőrzése szükséges. Az összegyűlt szemét gyors eltakarítása céljából — a városi fuvarok elégtelenségén — idegen fuvarosok alkalmaztatását javasolja. A házi szemét kihordására vonatkozó szabályrendelet letárgyalása s sürgős életbeléptetésének szorgalmazása mellett felhívandónak tartja a polgármestert, hogy a házi szemét lerakására alkalmas területet jelöljön ki. A járvány kórház teljesen felszerelendő, s a fertőtlenítő gép kipróbálandó. Javasolja, hogy a rendőrkapitány az orvosokkal együtt minél gyakrabban tartson szemléket közhelyeken s udvarokban s az élelmi szerek elárusítóit a rendőrség legmesszebbmenő felügyelet alá vegye.

A főorvos javaslatával egyidejűleg elfogadta a bizottság Kincsesy Péter ama javaslatát, hogy a városba érkező külföldiek nyilvántartásának s idegenek bejelentésére egy szállodák, mint magánosok köteleztesse. Egyben falragaszok útján felhívják a városi közönséget az óvintézkedések szigorú betartására és foyamatbetételére.

Szabó Jakab indítványára a bizottság felhívandónak véli az orvosokat a gyanus beteg gyermekeknek az iskolai igazgatóknál való bejelentésére, hogy ragályos, fertőzőt házból még az egészségesek se bocsátassanak iskolába, Bessenyei István javaslatára pedig a kigyógyultak is csak orvosi bizonyítvány alapján vehetők fel újból iskolába.

A közegészségügyi bizottság ez ülésén tett javaslatait tekintettel arra, hogy azok végrehajtása haladékos nem tűr — már legközelebb végrehajtást nyerne, s életbeléptetésükre már meg is vannak téve az első lépések.

Az iskolafelügyelet reformja. *)

Írta: Dr. Dudás Gyula.

— szept. 22.

Lépten-nyomon beszélünk az iskolai felügyelet reformjáról. Mintha a rud — magyarul szólva — kissé rá járna a tanfelügyelőkre. A kultusz-miniszter nem rég egyik országgyűlési beszédében azt mondta, hogy az iskolák felügyeletére „kellő szakszerveinek nincsenek.” A napokban egyik tanfelügyelő irt egy füzetet, melyben egy régebbi tanfelügyelő szavait idézve, a tanfelügyelői hivatalt „isteni, de gyalázatos” hivatalnak mondja. Az ország leghatalmasabb, mert legelterjedtebb organuma, a „Néptanítók Lapja” hétről-hétre hoz cikkeket, melyek a mai tanfelügyeletet kritizálják és százféle módot ajánlanak az iskolai felügyelet reformjára.

És itt meg is állhatunk. Akik a külföldi államok ma érvényben levő iskolai felügyeletét ismerik, tudni fogják, hogy a magyarországi tanfelügyelet — a nagy Eötvös alkotása — úgy, amint azt a ma is érvényben levő 1868. évi 38. t.-c. megalkotta, hasonlíthatatlanul jobb minden más ország iskolai felügyeleténél. Hogy hol fizetik jobban a tanfelügyelőt, arról nem beszélünk, mert nem a javadalom nagysága teszi jobbá vagy rosszabbá az iskolai felügyeletet, nem is a francia és olasz földön érvényben levő szakvizsga, hanem a felügyeleti rendszer simasága és egyszerűsége. A magyar iskola felügyelet a maga egyszerűségével imponál; igen jól és helyesen van beillesztve a vármegyei közigazgatás keretébe, mert hiszen a népoktatás jó részben csak közigazgatási ág úgy, mint az adó- vagy katonaugy. A népiszkolai iskolafelügyelet dolga első sorban a tanköteles korban levők iskolába járásának és az iskola állítás kötelezettségének ellenőrzése. Ez pedig mind a kettő tisztán közigazgatási funkció. A jelenlegi rendszer mellett az iskolázás minden ügyét, baját elvégzi a tankerületek élén álló kir. tanfelügyelő és a vármegye közigazgatási hatósága, a szakfelügyelet pedig elvégzi a tanfelügyelő és annak közegzei.

Mivel pedig nálunk a nemzetiségekre való tekintetből a népiszkolai tanfelügyeletnek nagy fontosságú nemzeti missziója van, szó sem lehet arról, amit újabban többen hangoztatnak és javasolnak, hogy a népiszkolai és középiskolai felügyelet egyesíttessék. — A javaslattevők feledik, hogy ezt a ma itt-ott külföldön érvényben levő rendszert mi már a Mária Terézia királynő korában létrejött „Ratio educationis” tanulmányi rendszer idejében kipróbáltuk. Nálunk nem centralizálni, hanem — a nemzetiségek miatt — decentralizálni kell az iskolai felügyeletet, s ha a mai tanfelügyeletnek valami hibája van, az bizonyára csak az, hogy az iskolafelügyelet még mindig nem eléggé intenzív, mert még mindig a megyei központokból indul ki a helyett, hogy a vidékeken terülne el.

Nem uraim, nem a pénzügyigazgatóságok mintájára szervezett nagy közép- és népiszkolai büro, nem a főigazgató, tanácsosok, titkárok, mérnök és ügyészből álló külön testületekre van nálunk szükség, hanem arra, hogy minél előbb behozzuk — a járási szakfelügyeletet. Nekünk intenzív és közvetlen felügyeletre van szükségünk, ez pedig a központosított hivatalok kreaálásával el nem érhető, bármily tekintélyes számú személyzettel lenne is az ellátva.

A közelmúltban szereplő és főleg jelenlegi tanügyi kormányunk igen sokat tett és tesz az iskolai felügyelet behatóvá tételére. Emelte és emeli napjainkban is a tanfelügyelői személyzet létszámát s nagyobb-nagyobb összegeket nyújt az iskolalá-

*) Mutató részlet dr. Dudás Gyula kir. s. tanfelügyelőnek Magyar iskola-élet c. terjedelmesebb tanulmányából.

togatás költségeire; nemzetiségi iskoláinkat azonban csak úgy bírjuk igazán ellenőrizni s iskoláik munkásságát eredményesebbé tenni, ha az iskolalátogatókat a járásokban helyezzük el s így módot nyújtunk az iskolákkal való gyakoribb érintkezésre. A járási szakfelügyeletnek fontosságát főlegesen bővebben fejtegetni nemzetiségek által lakott hazánkban akkor, ha tudjuk, hogy ez az intézmény a külföld több államában, sőt Ausztriában is megvan. És ámbár, mint előbb már jeleztem, a magyarországi népiszkolai tanfelügyelet jobb szervezettel bír, mint akármelyik külföldi államé, e tanfelügyeletet is hajlandó volnék inkább feláldozni, csak hogy a járási felügyeletről le ne mondjunk.

A jelenlegi megyei tanfelügyelői intézmény ugyanis bármily jól van szervezve, nem pótolja a járási felügyeletet, míg ellenben a járási felügyelet mellett a megyei nélkülözhetőségé válik. A vármegyei tanfelügyelőt, mint a tanügyi közigazgatás szervét lehetne nélkülözni olyképp, hogy a vármegyei törvényhatósági közigazgatási bizottság elé tartozó ügyekben (u. m. államsegély, iskolaszervezés, hanyag iskolázás, tanítók fegyelmi ügye stb.) őt a vármegye ama tisztviselője helyettesítene, aki a törvényhatósági közgyűlésen az iskolaügyeket képviseli. Ha a törvényhatósági bizottságban és a vármegyei közgyűlésen egy közigazgatási tisztviselő (rendszerint egyik megyei aljegyző) képes az iskolaügyeket referálni, bizonyára képes volna e tisztviselő az 1876. évi VI. t.-c. értelmében szervezett közigazgatási bizottságokban is elvégezni az odatartozó iskolaügyeket.

A megyei központi tanfelügyelő tehát nem nélkülözhetetlen organum a közigazgatásban, s ha a járási szakfelügyelői intézmény életbelép, nem lenne nélkülözhetetlen a népiszkolai szakfelügyelet terén sem. A járási iskolafelügyelők ugyanis a szakfelügyeleten kívül a tanítók személyi ügyeit, az államsegély nyugták látta-mozását, a nyugdíj felvételi és helyesbítési stb. ügyeket bőven elvégezhetnék, a tanítók tanulmányi és fegyelmi ellenőrzését pedig a központi tanfelügyelőknél már csak azért is jobban gyakorolhatnák, mert a járás iskoláit közvetlen közelről ismernék és gyakrabban látogatnák.

Végül egyáltalán tévesnek kell nyilvánítanom azt a most mind sürűbben hangoztatott nézetet, hogy az újonnan szervezendő u. n. tankerületi főigazgatóság vagy iskola felügyeleti intézmény összhangba hozná, egymáshoz simitná a nép- és középiskolai tanügyet és mindkét iskolafajt egyöntetű munkásságra serkentené. Mert, hogy is akarnák az eszme felvetői ezt az új organumot szervezni? Azt mondják, az új hivatal élén állna egy főigazgató s e körül volnának a tanácsosok és titkárok, akik közül egyik a közép-, a másik a nép-, a harmadik a polgári vagy nemzeti, a negyedik a képezdei stb. ügyeket vezetné. Hát ilyen forma intézmény ma is van pl. Franciaországban. Ott van ugyanis a tankerületi rektorság, a mely hivatalhoz egy a nép-, mint a középiskolák egyaránt tartoznak. De itt van közelebb Ausztriában egy ily hivatal, az u. n. tartományi iskolafelügyelőség (Landesschulinspectorat), mely alá szintén mind a népoktatási, mind pedig a középfoku tanintézetek tartoznak. És ugyan mit látunk ezekben az országokban? Azt, hogy a középiskola és a népiszkola ott sem áll közelebb sem szellemben, sem pedig érintkezésben egymással, mint nálunk. Nem a központosított vagy egyesített iskolafelügyelet fordul meg tehát a nagy probléma: „az alsó- és felsőiskolák egyöntetű munkássága”, hanem egészen máson. A hiányos képzettségű tanítókat és tanárokat kell elsősorban az iskolából lassankint kihelyezni és a tanító, valamint tanárképzést kell jobb lábra állítani.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Zemplén vármegye közegészségügyi bizottsága folyó hó 22-én dr. Kossuth János bizottsági elnök elnöke mellett ülést tartott, melyben a sátoraljaujhelyi közgyűlésnél megüresedett 2 alorvosi és a nagymihályi kórháznál egy alorvosi állásért beérkezett pályázati kérvények felett mondott véleményét. — A sátoraljaujhelyi közgyűlés alorvosi állásra dr. Matusef Dusánt, dr. Faber Friderika Flórárt, dr. Kuhár D. Ágostot és dr. Weisz Bertalant kinevezhetőknek véleményezte, ellenben dr. Neuvirth Lajost tekintettel, hogy oklevéllel még nem bír s hogy okleveles pályázók vannak — kinevezhetőknek nem véleményezte. A nagymihályi kórházi alorvosi állásra a leköszönt, de időközben leköszönését visszavont volt alorvost dr. Miklós Móricot javasolta a kinevezésre.

HIREK.

Gyilkosság Sátoraljaujhelyben.

Megölte a feleségét.

— A Zemplén tudósítójától. —

— szept. 23.

Sátoraljaujhelynek folyó hó 22-én megdőböntő szenzációja volt. Egy rovtott multu kőmives napszamos egy nagy konyhakéssel beleszurt szóváltás közben vele vadházasságban élő feleségének nyakába s annak nyakán gégejét is átvágya halált okozott sérülést ejtett.

A kegyetlen, cinikus gyilkos ma már a rendőrség börtönében van s ez némileg megnyugtató a kedélyekre, mert így az elvetemült ember sem fogja elkerülni kegyetlen tettének megtorlását.

A gyilkosság részleteiről rendőri tudósítónk következőkben számol be:

Folyó hó 22-én, kedden délelőtt 7 órakor Lukács János 28 éves, rovtott multu kőmives napszamos vele vadházasságban élő feleségével Devala Annával, kiment a csörgői uton levő Paptanya kukorica földére, mert arról értesült, hogy a kukorica földről, melyet felerészre gondozott, lopják a kukoricát.

Ott időzésük folyamán valami miatt szóváltásba elegyedett feleségével s ekkor — úgy 8—9 óra között történhetett a borzalmas gyilkosság.

Délelőtt 9 óra tájban egy arra felé haladó néma fiu, ki Lukácsot ismeri — észrevette, hogy az haza felé fut a kukoricásból. A fiunak feltűnt az ember izgatottsága, gyors futása s rosszat sejtve, összehívta a szomszédos földeken dolgozó, kapáló munkásokat, kik azt hitték, hogy talán a kukoricásban Lukács tolvajokat látott s segítséget futott összehívni.

A kukoricásba mentek tehát, s annak szélén rémes látvány tárult fel szemük előtt. Nyakán tátongó sebbel, vérral elborítva feküdt ott Lukács neje Devala Anna, ki már akkor halott volt. Érthetetlen, hogy a bűntényről a fölfedezők csak délután értesítették a rendőrséget 2 óra tájban, mikor ez idő elég lett volna a gyilkosnak az elmenekülésre. A gyilkost azonban — úgy látszik — consternálta rémes tette, mert nem igyekezett menekülni.

A rendőrségről annak értesítése után Kellner Győző tb. rendőrtollnok s Stern Armin városi alorvos mentek ki a tett színhelyére, hol már holtan,

elvérezve találták a szerencsétlen áldozatot, kit azonban nem az elvéréstől, de a borzalmas, a jobb fültől a nyak paizs porzig terjedő vágás, mely rögtön halált okozott. A helyszíni szemle befejezése után az első gondot a gyilkos kézrekerítése képezte, kit szülei házában fogott el Kellner Győző tb. rendőrtollnok, Kaszárda rendőrőrmester s Nagyfejű rendőrszakaszvezető segítségével. A gyilkos a rendőrséget látva menekülni akart, de elfogták s vasraverse szállították be a rendőrség fogházába.

A helyszínére később a törvényes részéről Keresztesy Lajos vizsgálóbíró s Eiserth kir. ügyész is kimentek s helyszíni szemlét tartottak. A szerencsétlen nő hulláját felszállították a halottas házba, hol annak ma, folyó hó 23-án délelőtt megejtett orvosrendőri felboncolása után, mely megállapította, hogy a szurás azonnali halált okozott — délután temették el.

Az elvetemült gyilkos a rendőrségnél első kihallgatása alkalmával cinikusan ismerte be, hogy Devala Annát ő ölte meg — amint mondta — azért, mert azt a pálinkát, amit ő vett, nem akarta neki odaadni s szidalmazta anyját. A gyilkost kihallgatása után átszállították a kir. ügyészség fogházába.

— Az új pénzügyigazgató kinevezése. A király Eisemann Oszkár pénzügyi tanácsost, debreceni m. kir. pénzügyigazgató helyett a Pozsonyba áthelyezett Mauks Endre m. kir. pénzügyigazgató helyére Sátoraljaujhelyre pénzügyigazgatóvá nevezte ki. Az új pénzügyigazgató működése elé, kinek a pénzügyigazgatás terén jelentős érdemei vannak: Zemplén vármegye közönsége annál inkább nagy várakozással tekint, mivel az új pénzügyigazgatót a legjobb hír előzi meg s működését eddigi helyén is egy a közönség, mint a pénzügyi tisztviselők meglegedésére, azok rokonszenvét birva teljesítette.

— Új jogakadémiai tanár. A Miskolcra legutóbb megválasztott ref. egyházkerületi ülésen a sárospataki jogakadémia ker. váltójog és perrendtartás tanszékére dr. Meczner Bélát, Meczner Gyula főispán fiát választották meg. Dr. Meczner Béla megválasztása érdemes, tanult embert ért, ki középiskolai és egyetemi tanulmányaihoz mindig az első között volt, s azt külföldön is tökéletesítette. De nemcsak tudományos képzettsége, hanem kiváló egyéni tulajdonságai is képesítik új feladatára, minden társaságban kedvelt fiatal embert, ki előreláthatólag új működési körében is teljes elismerésre fog megfelelni feladatának.

— A hadsereg köréből. Géczy Sándor m. kir. honvédhadnagyot Egerből, Orinesay Lajos hadnagyot Miskolcra s Berkovetz Béla tiszthelyettes szintén Miskolcra Sátoraljaujhelybe helyezte át a miskolci 10. honvédgyalogezred parancsnoksága.

— A róm. kath. plebánia templom kibővítése. Cikkekben többször hangoztattuk, hogy a róm. kath. plebánia templom szűk volta miatt nem felelhet meg magasztos rendeltetésének s mielőbbi kibővítése elkerülhetetlen. Bessenyei István esperes-plebánus beiktatása alkalmával reá fordítottuk az új parochus figyelmét is erre a körülményre, tolmácsolva a róm. kath. hívek óhaját. Felszólalásunk nem volt sikertelen s leghamarabb megértette az, kihez tulajdonképpen intézve volt: Bessenyei István esperes-plebánus, aki elfoglalva magasztos hivatalát: nyomban mozgalmat indított meg a nagy templom kibővítése érdekében, adako-

zásra szólítván fel a híveket, kik örömmel, vetélkedve vitték adományaikat a kibővítés alapjára. S az agilis esperes-plebánus nemes agitációjának ma már meg van a kellő sikere, mert nagyrésztben összegyűlt az alap, melylyel a templom átépítése keresztülvihető. Sőt már a pályázati hirdetés is közzé van téve a templom kibővítésére azzal, hogy a vállalkozók november hó 15-ikéig adják be pályázati feltételeiket. Így tehát bizton remélhető, hogy nem sokára egy diszes, új nagy templom fog állani városunk főhelyén dicsőségére Istennek s bizonyítékul a sikernek, mely a nemes agitációt koronázza.

— Gróf Mailáth Józsefné ünnepeltetése. Jeleztük lapunk utóbbi számában, hogy gróf Mailáth Józsefné azon alkalomból, hogy mint a Bodrogközi Jótékony Nőegyesület elnöknője tíz év óta áll az egyetelen élén: a nőegyesület választmányának ünnepeltetésére fogja részesíteni. A nőegyesület választmányának ugyanis tudatában van a grófnő áldozatkész, fáradhatlan működésének s tudja, hogy e nagy hivatást betöltő egyetelen munkásságának kiterjesztése, fellendítése és virágzása az ő nevével van összefűzve s épen ezért az emlékezőes évfordulón megragadja az alkalmat, hogy elnöknőjének ezért elismerését, hálaát kifejezze. — Az évforduló megünneplése méltó lesz ahoz az általános szeretethez, melylyel a gróf Mailáth család iránt messze körben viseltek. Az ünnepelés főrésze a Bodrogközi Jótékony Nőegyesület díszközgyűlésén fog lefolyni, melyet az egyesület Királyhelmezen a Tiszaszabályozó társulat ülés termében fog megtartani folyó hó 29-én fél három órakor br. Sennyei Pálné elnöklete alatt. Előre látjuk, hogy ezen ünnepelésen a legőszintébb, de egyben impozáns alakban fog kifejezésre lelni ama ragaszkodás, melylyel az egyesület agilis elnöknője iránt viseltek.

— Egyházi beszéd. A sátoraljaujhelyi izr. anyahitközség nagy templomában f. hó 26-án, szombaton, zsidó újév első napján d. e. 9 óra előtt dr. Goldberger Izidor rabbi egyházi szent beszédet intéz a hívekhez.

— Tanító választás. Tállyán f. hó 20-án, Gróf Lajos s. tanfelügyelő elnöklete alatt ejtették meg a közönségi iparos iskolai tanulók választását. A három pályázó közül egyhangulag megválasztották a rajza Poppe Béla, a közismeretekre pedig Homoky György képeztető tanítókat.

— A tiszáninneni ref. egyházkerület közgyűlése folyó hó 22-én folyt le Miskolcra Kun Bertalan püspök egyházi s Meczner Béla h. főgondnok világi elnöklete alatt. Kun Bertalan a kerület nevében üdvözölte Meczner Bélát főrenddé váló kinevezése alkalmából. Ezen az ülésen, melyen a zempléni egyházi s világi képviselők szép számban voltak képviselve, a sárospataki jogakadémia kereskedelmi tanszékére dr. Meczner Bélát, a politikai tanszékére Buza Lászlót választották meg. A közgyűlésen Zemplén vármegyéből többek között részt vettek: Meczner Béla, Dókus Ernő, Radácsi György, Tüdős István dr., Bálint Dezső és Szűcs István ref. esperek stb.

— Jutalomkiosztás a főgymnázium építésénél. A sátoraljaujhelyi főgymnázium építése újabb tervátalakítások folytán — jóval a tervezett határidőn túl nyult volna, ha Klein Izidor építő vállalkozó megkettőzött szorgalommal az építés mielőbbi befejezését nem siettetné. E céljának elérésében természetesen legelső segítő társait a vállalatnál alkalmazott munkásaiban találta, kiknek ernyedetlen munkája, odaadó fáradozása azt eredményezte, hogy az új épület október hó 1-én már átlesz adható rendeltetésének, öröme a tanári karnak s a szülőknél. Az eredményes munka sikerét látván: Klein Izidor építő vállalkozó felterjesztést intézett a rend-

főnökhöz, kérve az építésnél dolgozó munkások megjutalmazását. A rendfőnök méltányolta a vállalkozó kérelmét s a munkások számára jutalmat küldött, melyet Nyilassy Károly a főgymnázium igazgatója, a tanári kar jelenlétében f. hó 19-én osztott szét a munkások között, kiknek nevében Klein Izidor vállalkozó mondott a megajándékozásért szép szavakban köszönetet. A jutalmak kiosztása után a munkásság az ajándékot kiosztó főgymnáziumi igazgató s rendtársait lelkesen megéljenzte.

— Közgyűlés. A sátoraljaujhelyi munkás biztosító pénztár folyó hó 28-án d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a pénztár alapszabályai lesznek megállapítva.

— A kassai ipar s kereskedelmi kamara és a „Vinea“ ügye. A kassai ker. és iparkamara legutóbbi ülésében foglalkozott a „Vinea“ ügyével, mely csak legközelebb foglalkoztatta a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti szakosztályát. A kamara állást foglalt a Vineával megkötendő szerződés ellen folyó hó 21-én tartott ülésében azon hozzáadással, hogy a tokaj-hegyaljai borvidék és borkereskedelem fontos érdekeit különösen ajánlja a kormány figyelmébe és kéri, hogy ezen vidék borkereskedelmét részesítse legalább is olyfokú támogatásban, mint aminőt a bortermelő szövetkezetek a földművelésügyi kormánytól élveznek. Igen örömdetes jelenség, hogy a kassai ker. és iparkamara ily meglehangu átiratban állt a tokaj-hegyaljai borvidék védelmére, mert annak virágzása nem egy szűk körű érdekeltég, de az egész ország érdeke. A kamarának ezen ülésén, mely a fenti határozatot hozta, Sátoraljaujhelyből Grünbaum Simon volt jelen.

— Utóállítás Sátoraljaujhelyben. Sátoraljaujhelyben Zemplén vármegye hat járása hadköteleseinek utóállítását tartották meg folyó hó 23-án délelőtt a városbáz tanácstermében Isépy Zoltán megyei tb. főjegyző, polgári s Kammer közöshadseregbeli százados katonai elnökletével. Az utóállításra jelentkezett 54 hadköteles közül 19-et soroztak be a hadsereg kötelékébe.

— A Kassa—Sátoraljaujhely közti új vonatok. A Kassa—Sátoraljaujhely között tervezett két új vonatnak menetrendjét a Máv. igazgatósága beküldte a kassai kamarához; a vonatok azonban legjobb esetben is csak az 1909. évi nyári menetrendbe illeszthetők be. A tervezett menetrendet, mint értesülünk nem találta a kamara megfelelőnek és Jacobi Lajos indítványára kimondta, hogy idejekorán jobb, megfelelőbb menetrendet fog kérni.

— A Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár igazgatósága Rischák Jakab szeszosztályi szolgát központi szolgává nevezte ki, míg Szernyák Mihály volt szolgát állásából elbocsátotta.

— Zemplénvármegyei hitelszövetkezetek állapota. A hegyvidéki kirendeltség működése körébe tartozó öt felvidéki vármegye területén működő hitelszövetkezetek 1907. évi állapotáról most jelent meg a statisztikai, hivatalos kimutatás. E szerint Zemplén vármegyében három hitelszövetkezet alakult a kirendeltség működési körében 281 taggal 17.69% befizetett üzletrészszel, melyből a hitelszövetkezet egy-egy tagjára az összes forgalomból 317 korona 27 fillér s a tisztá nyereségből 1 kor. 9 fillér esik. A kirendeltség működési körében e vármegyében Kelen, Utcás és Ugar községekben alakult hitelszövetkezet 363 üzletrészszel 44.576 kor. 81 fillér jelenlegi vagyoni állapottal. A három

hitelszövetkezet tagjai eddig 3346 kor. 73 fillérnyi üzletrészt fizettek be, legtöbbet az ugari hitelszövetkezet tagjai, kikre a fenti összegből 1299 korona esik. A kimutatást, mely áttekinthető táblázatokban a kirendeltség működési körébe eső hitelszövetkezetek vagyoni állapotáról, körülményeiről pontos tájékoztatást nyújt a m. k. földművelésügyi miniszterium hegyvidéki kirendeltsége (Munkács) bocsátotta ki.

— Népfelkelők időszaki jelentése. Sátoraljaujhely rend. tan. városban az 1908. évi népfelkelési időszaki jelentkezés 1908. évi október hó 9-én reggel 8 órakor fog a rendőrkapitányi hivatalban megtartatni.

— Ami késik, nem mulik. Megemlékeztünk annak idején arról a tömeges betörésről, melyet a múlt hónapban követett el két cigány Sátoraljaujhelyben Stern Mór s Leskó Istvánné Kölesey-utcai lakosoknál. — Ugyanakkor a két betörő, kiknek kinek kilétét ezideig nem sikerült megállapítani, ilyenféle látogatást tett Fisch Adolf, Toronyi Mihályné, Zamba Jánosné helybeli lakosoknál, kiknek panaszára a rendőrség széleskörű nyomozatot indított meg a betörők kézrekerítésére, mi azonban ez ideig nem sikerült s úgy látszott, hogy a két mótorius csavargó elkerüli az igazságszolgáltatás sujtó kezét. Azonban a királyhelmezi csendőrségnek a nélkül, hogy tudta volna, milyen jó fogást csinál — sikerült a két betörőt elfogni Kállai Mihály és társa személyében. A két jómadár Királyhelmezen ugyanis egy, a Sátoraljaujhelyben elkövetett betörésből származó aranyláncot kínált ott megvétele, mi a csendőrségnek gyanusnak tűnt fel s az aranyláncot árusító két egyént elfogta. A vizsgálat során azután kiderültek a két cigány turpisságai, melyek miatt most a királyhelmezi járásbírósa börtönében várják büntetésüket s az ügyészség fogházába való elszállításukat.

— Felosztott olvasókör. Tállyán a kereskedelmi olvasókör a napokban felosztott.

— Egy tolvajszövetkezet leleplezése. Sárospatakról írják lapunknak, hogy az ottani csendőrség folyó hó 17-én egy tolvajszövetkezet működésének jött nyomára. Rájött ugyanis arra, hogy a Munkácsra, Szerencsra, Kisvárdán lopott tárgyakat postacsomagban Sárospatakra küldték a tolvajszövetkezet tagjai értékesítés céljából és viszont. A postacsomag átvéőjét, melyben értékes ékszerek voltak — a csendőrség letartóztatta s intézkedést tett, hogy a küldemény feladója is a csendőrség kezébe kerüljenek. E célból Munkácsra utazott két csendőr Sárospatakról s nem lehetetlen, hogy a véletlen felfedezés révén egy több megyében működő tolvajszövetkezet tagjai fognak a nyomozás során a büntető bíróság kezébe kerülni.

— Elvesztett kutya. Egy fehér és barna foltos vizslakutya, mely „Piki“ névre hallgat. Nyakán szij volt és azon 1907. évi bárcza 357. számmal. Megtalálójá kiadóhivatalunkban illő jutalomban részesül.

— Főgymnáziumi tanuló a következő tanévre, intelligens házból való, uri háznál teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

— Pármal ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört finomítja, üditi ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arebörtök is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szap-pangyáros, Miskolcra. Kapható: Sátoraljaujhelyben, Hrabéczy Kálmán drogériájában.

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vidorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a zűkségés táplálékot

Skott-féle Emulsió

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető, mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SZINHÁZ.

**** B. Polgár Béla színtársulata** — mint értesülünk: november hó második felében jön be a sátoraljaujhelyi városi színházba s fog itt új összeállításban bemutatkozni a közönségnek. A társulat a hat hétre tervezett téli szezon befejeztével — körülbelül január hó elején — Munkácsra megy át, honnan újból Sátoraljaujhelybe tér vissza rövid ideig tartó szezonra. Ekkor fogja ugyanis a társulat bemutatni azokat a fővárosi színműjndonságokat, melyeket a téli szezonra még megszerezni, előkészíteni s betanítani nem lesz lehetséges.

**** Komjáthy János és Szombathely.** Egy fővárosi ujság megírta, hogy Komjáthy János kassai színgazgató bepályázott a szombathelyi városi színházra. Mi ezt — mint legutóbb megirtuk — csak úgy tartottuk lehetőségre, ha Komjáthy Szombathelylyel brassói állomását akarta volna felcserélni. Most Komjáthy János levelet küldött egy fővárosi napilapnak, mely szerint e pályázathoz fűzött minden kombináció elesik, mivel ő a szombathelyi színházra egyáltalán nem pályázik.

IRODALOM.

„Kis Pajtás“ (szerkeszti Csöppike Csánika) képes heti gyermeklap 3-ik száma megjelent. Gazdag

tárháza ez a szám is a gyermekeket szórakoztató szebbnél-szebb meséknek és olvasmányoknak. A gonddal szerkesztett lapocskák előfizetési ára félévre 3 kor. (Bélyegeken is be- küldhető.) Megrendelhető: „Kis Pajtás“, Budapest, VII., Thököly-ut 16. eimen. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. A. Helyben. W. J. Budapest. M. L. Szerencs. A küldöttéket köszönettel vettük s már legközelebb sorát ejtjük a becses közleményeknek.

Laptulajdonos:

Ehler Gyula.

1713/1908. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíróságnak 1908. Sp. IV. 730/3. számú végzése következtében dr. Goldschmid Mór ügyvéd által képviselt Mayer Albert javára, Stephan Béla nagytárkányi lakos ellen 580 korona s jár. erejéig 1908. évi július hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1278 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobatorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a királyhelmnczi kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 261/2. számú végzése folytán 580 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 79 kor. 86 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagytárkány községében leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 29-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Királyhelmnczen, 1908. évi szeptember hó 5. napján.

Udvarhelyi Béla,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetés.

A sátoraljaujhelyi róm. kath. hitközség plebániája templomának bővítését határozata el, mely célból az összes munkálatok végzésére pályázatot hirdet.

Pályázni csak az év november hó 15-ig bezárólag a helybeli plebániára az építkező bizottság címére adandók be.

Elkészve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes tervek és vállalati feltételek megtekintése a plebánián a vállalkozók rendelkezésére áll, ahol az ajánlatok megtételére szükséges irlapok 2 korona lefizetése mellett kaphatók.

Az építkező bizottság fenntartja a jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül az ajánlatra, szabadon választhat.

Költségvetések nem díjaztatnak.

Dr. Hornyay Béla,
az építkező bizotts. elnöke.

Eladó

egy jó karban lévő használt Singer varrógép 40 kor.-ért, Deák-utca 3. szám.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

Grand Prix
1904 St. Louisi világi kiállítás

fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.

Huszonhatodik évfolyam.

A kinek üzlete van, bármily ipart folytat, vagy venni és eladni akar, leghelyesebben teszi, ha igénybe veszi a jövő 1909. évre szóló

ZEMPLEN NAPTÁRA

Ujítás!

Jövő évi naptárunk hirdetésekének összeállításánál gondoskodni kívánunk arról, hogy a legerényesebb viszonyok között élő kereskedő vagy iparos is minden anyagi megerőltetés nélkül ismertté tehesse nevét. Ezért a Zemplén Naptára hirdetései között „Legajánlhatóbb sátoraljaujhelyi cégek“ cím alatt új rovatot nyitunk, a melyben egy 18 mm. magas és 63 mm. széles hirdetés csak 1 koronába kerül. Kétszeres nagyságban 2 korona.

hirdetési rovatát.

Nemcsak azért, mert sok példányban jelenik meg, de különösen azért, mert vármegyénk **egyetlen** hiteles naptára, mely „Hivatalos Rész“-ében teljesen kimerítő adatokat közöl, s mert minden személyi változást közvetlen az illetékes közhatalóságok útján kapja. Naptárunk **cim-** és **névtár** jellegével bír s közhatalok, kereskedők, iparosok s minden a közéletben érdekelt egyének vagy testületeknél nélkülözhetetlen **kézikönyvül** szolgál.

Egy oldal hirdetés ára 18 korona.

Fél „ „ „ 12 „

Negyed „ „ „ 6 „

Ujítás!

Ennél fogva tehát egy olyan kereskedő vagy iparos, aki nincsen abban a helyzetben, hogy hirdetésekre sokat költjön: vármegyénk legelterjedtebb és mindenhol közkezen forgó nélkülözhetetlen naptárában neve vagy cége **egy koronáért** egy egész esztendőn át lesz a beszerezni kívánó nagy közönség szeme előtt közforgalomban.

Ezen ujításból kifolyólag jövő évi naptárunkat az előző évi mennyiséghez képest jóval több példányban fogjuk nyomtatni.

Hirdetéseket a beérkezés sorrendjében folyó évi október hó 10-éig veszünk fel.

1755/908. M. szám.

Hirdetmény.

Sárospatak nagyközség területén a Bodrog folyón át egy kőalépitményen nyugvó vasfelszerkezetű 3 és pedig két egyenként 25 m. és egy 40 m. nyílású, vagyis összesen 90 m. össznyílású végleges jellegű hid lesz építendő.

A munkálatok nevei a következők:

1. Kőalépitmény és ezzel kapcsolatos föld és utszabályozási munkálatok.

2. A vasfelszerkezet.

3. A pálya berendezése és próbaterhelése.

Ajánlat tehető az összes munkanemekre együttesen, vagy pedig munkanemenként külön-külön.

Fent említett munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1908. évi október hó 27 ik napjának d. e. 10 órájára a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Amennyiben az alépitményhez szükséges kő Sárospatak nagyközség tulajdonát képező bányában termelhető, úgy az első főcsoportra vonatkozó ajánlatban alternatív ajánlatok teendők arra az esetre, ha a vállalkozó a szükséges kőanyagokat a község bányájából óhajta fejteni.

A vasfelszerkezetre vonatkozólag az ajánlattal együtt beadandó terveknek és részletszámításoknak 20 tonna súlyú gőzekének és m²-ként 400 kgr. egyenletesen elosztott terhelésnek kell megfelelniök.

A vasfelszerkezetre vonatkozólag az ajánlatban továbbá a fizetendő maximális súly, valamint a szállítandó vasfelszerkezet minden 100 (egyszáz) kilogrammjáért fizetendő és az összes, tehát az anyag-szállítási, állványozási, szerelési és háromszori mázolási munkák díját magában foglaló egységár számokkal és betűkkel világosan kiteendő.

Ajánlat tehető továbbá vasbeton hidépítésére is. Az ily ajánlatok a művelethez csatolt különleges feltételek szem előtt tartásával, megfelelő tervekkel és számításokkal szerelendők fel.

A vasbeton hidra vonatkozó ajánlatokban a hidnyílások az árvízszin felett nyíltan tartandó ürszelvény az alapozási mélység és általában a hid szerkezetétől nem függő összes egyéb méretek szintén szigorúan betartandók.

A vasbeton hidra vonatkozó ajánlatok ugyan a tervezett hidnyílások alapján teendők, de alternative megjelölendő a nyújtandó árengedmény arra az esetre is, ha az előírt nyílásbeosztás helyett három egyenlő 30 m. nyílás létesítendő, a melyek közül a középső nyílásnak 20 m. hosszú középső részében lesz a hajózási magasság betartandó. Amennyiben a feljárók pályaszíne a vasbeton hid szerkezetéből kifolyó okokból, a kiirási tervezettől eltérő volna, úgy az ut és földmunkákban, támfalakban stb. ez okból származó több vagy kevesebb munkák az ajánlati költségvetésben kitüntetendők és pedig azzal a kötelezettséggel, hogy az ajánlatban kitüntetett mennyiségeknél nagyobb mennyiség nem fog megfizettetni.

A versenyezni óhajtók felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat az ajánlati egységárakkal szerkesztett költségvetéssel együtt a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz közvetlenül, vagy posta útján annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlat borítékának címe: „A sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnak. Ajánlat az 1755/908. M. számú versenytárgyalási hirdetményben kiírt sárospataki Bodrog hid újépítéséről és az ezzel kapcsolatos utrendezési munkálatokról.”

Az ajánlathoz a közszállítási szabályzat 16. §-a értelmében az ajánlati költségvetés végösszege szerint 250,000 koronáig 5%, az azon felüli összeg után pedig 2% bánatpénz Sárospatak nagyközség pénztáránál készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban teendő le és csak a nyert pénztári nyugta csatolandó az ajánlathoz.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó előírt, az árvíz szin felett nyíltan tartandó ürszelvény vázlatrajza és feltételek a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg 12 koronáért megszereshetők.

Sárospatak nagyközség részére fenntartom azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tetszése szerint szabadon választhasson és hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszatutasithassa.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Sátoraljaujhely, 1908. évi szeptember hóban.

Hönsch Dezső s. k.
kir. műszaki tanácsos.

Felsőbodrogi vízszabályozó társulat.

334.
1908. sz.

MEGHIVÓ.

A Felsőbodrogi Vízszabályozó Társulat

1908. évi október hó 8-án délelőtt 11 órakor

Töketerebesben, saját hivatalos helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. érdekeltséget meghívni van szerencsénk.
Parnó, 1908. szeptember 18-án.

Hazaftas tisztelettel

Gróf **Ándrássy Géza,**
társulati elnök

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgató-választmány jelentése.
2. Az 1909. évi mederrendezési munkaprogramm megállapítása.
3. Az 1908. évi számadás megvizsgálására 3 tagú bizottság és egy szakértő kijelölése.
4. Az 1909. évi költségvetés megállapítása és a hiánylat fedezéséről való intézkedés.
5. Elnök, alelnök és 16 választmányi tagnak 3 évre való megválasztása.
6. A liquidationalis bizottság 4 tagjának 3 évre való megválasztása.
7. A Tiszavölgyi társulat közgyűlésére kiküldendő 2 tagnak 3 évre való megválasztása.
8. A Tiszai társulatok közös nyugdíjintézetének közgyűlésére kiküldendő 1 tagnak 3 évre való megválasztása.
9. A Tiszai társulatok közös nyugdíjintézet társulati választmányába 3 tagnak 3 évre való megválasztása.
10. Kérvények.
11. Netaláni indítvány.

Eladó.

Liszy Victor tulajdonát képező Sátorhegyen betelepített szőlő termése esetleg az egész szőlő eladó. Bővebben értekezhetni Liszy Edéné urnónél.

5547/1908. szám.

Ügyes szobalány

ajánlkozik keresztény uraságokhoz azonnali belépésre. — Cim: **Vedrődy Viktoria Tolcsva.** (Zemplén vm.)

A szerencsi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett ujesanálói körjegyzői állásra pályázatot nyitok.

A körjegyzőséghez tartozik Ujesanálós, Alsódobsza és Sártófalva község. Ezen állásnál a következő javadalmazás van össze és egybekötve:

1. Évi készpénz fizetés a kör községeitől 710 korona.
 2. Ujesanálós község határában 8 kat. hold 1294 □-öl szántó haszonélvezete.
 3. Állami fizetéskiegészítés és a törvény által biztosított korpótlék.
 4. Iroda fűtés, világítás, irodai szerekre és fuvarátalányra 408 korona.
 5. Irnok tartásra 480 korona.
 6. Természetbeni lakás és irodahelyiség, megfelelő melléképületekkel.
 7. Magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.
- Pályázókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. illetve 1900. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében felszerelt és életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat s nyelismereteiket igazoló bizonyítványaikkal ellátott pályázati kérvényeiket, folyó évi szeptember hó 30-ig alulirothoz annál is inkább benyujtsák, mert a későbbi kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást folyó évi október hó 1 ón d. e. 11 órakor fogom megejteni Ujesanálós község házában.

Szerencs, 1908. szeptember hó 15-én.

Gortvay Aladár,
főszolgabíró.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módzatok.

7119/1908. tk. sz.

Hirdetmény.

Vajdacska község betétei az 1886. XXIX., és az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitellel az 1886. XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi márczius hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi márczius hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. év márczius hó 31. napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál 1908. évi szeptember hó 7. napján.

Wieland Lajos,

kir. törvényszéki bíró.

4900/1908. tk. szám.

Hirdetmény.

Lácza, Bánócz, Czéke, Perbenyik és Ricsé községek telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1908. október 2-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólíttatnak

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Királyhelmeccz, 1908. szeptember 10-én.

Szimegh Zoltán,
betétszerkesztő.**Horkay,**
kir. járásbíró.**Tanuló** könyvnyomdánkba
azonnal fölvetetik.**BUZIÁSI PHÖNIX**
ÁSVÁNYVIZ**Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál**

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

rendkívül üdítő asztali viz.

Üdít, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség

Muschong buzíási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.Főlerakat **Tannenbaum Miksa** cégnél Sátoraljaujhelyen
Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban